

LITERATURA INFANTIL I JUVENIL

Els colors de la lectura

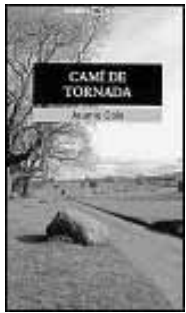
ANDREU SOTORRA

www.andreusotorra.com

Josep Vallverdú, *Primi quatre estrelles*. Col·lecció *Grumets*. Editorial La Galera. Barcelona, 2003. A partir de 10 anys.

La protagonista d'aquesta nova novel·la de l'autor de Rovelló ha vist néixer milers d'ànecs, però mai abans no havia experimentat els efectes dels raigs lure sobre els ous d'àneca i per això espera algun resultat imprevis. Un dels ous és desproporcionadament gran i el pollet que en neix ha de ser per força únic.

Jaume Celta, *Camí de tornada*. Col·lecció *El Corsari*. Editorial La Galera. Barcelona, 2003. A partir de 14 anys.

La novel·la transcorre en una habitació d'hospital on només se senten dues veus. La d'un jove que ha patit un accident i, immòbil, pensa i lluita per recuperar la consciència, i la de la noia que estima, que farà tot el possible per ajudar el seu amic a trobar el camí de tornada, que dona metafòricament títol al relat.

Conte indi, *Compta fins a cinc*. Versió de Ramon Girona. Il·lustracions de Sebastià Serra. Col·lecció *Contes d'Arreu*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona, 2003. A partir de 7 anys.

L'ase del terrissaire està preocupat perquè només sap comptar fins a cinc. Però una nit una veu li diu que faci el que sap fer i que compti fins on sàpiga comptar. Camí del mercat, l'ase descobreix que es pot aprendre a comptar fins a l'infinit.

Jean-Côme Noguès, *El geni del gessamí*. Traducció de Pilar Garriga. Il·lustracions d'Anne Romby. Editorial Zendera Zariquey. Barcelona, 2003. A partir de 8 anys.

Jaume Escala, *Magenta la petita fada*. Il·lustracions de Carme Solé Vendrell. Editorial Lumen. Barcelona, 2003. A partir de 7 anys.

Tabaluga, Gregor Rottschalk i Rolf Zuckowski (concepció i lletres). Peter Maffay, Peter Schirmann i Peter Rudolf Heinen (compositors). Adaptacions de Cris Juanico i Miquel Alemany. Narració de Josep Carreras. Veu de Cris Juanico. Àlbum i CD. Edicions Beascoa. Barcelona, 2003. A partir de 7 anys.

Anna Obiols, *Els colors de l'Àfrica*. Traducció de Silvia Márquez. Il·lustracions de Subi. Edicions Beascoa. Barcelona, 2003. A partir de 7 anys.

Els genis, com el d'Aladí, cada vegada són més escassos. Allò de "digue'm tres desitjos i te'ls concediré" només forma part de la publicitat virtual de les caixes d'estalvis. Per això cal recórrer a les antigues contalles orientals per retrobar-ne l'esperit, és a dir, l'espai de màgia, fantasia i mitja realitat que fa que un personatge esdevingui *geni*.

Una d'aquestes contalles és *El geni del gessamí*. La història té com a protagonista el petit Xen, un conductor de carretó de Hong Kong que viu una aventura de conte de la lletera, no per posseir, sinó per ajudar un amic pescador que ha de comprar un nou cormorà. La contalla és de les que aporten moralitat final: ser complidor sempre és recompensat. I això és el que li passa a Xen, que si bé fa cap a l'aigua del riu per complir amb un servei de transport d'un client distingit, troba la recompensa a la feina ben feta quan accepta pujar al capdamunt de la muntanya amb el carretó un altre client, d'un pes considerable. L'un i l'altre són el mateix geni que, a més de posar a prova l'honestedat de la gent, en coneix tots els pensaments. El recompensa amb una moneda d'or que Xen podrà fer servir per alleujar el mal moment del seu amic pescador.

L'àlbum es distingeix per l'ambientació que creen les làmines il·lustrades. Són d'un detallisme poètic de tendència hiperrealista, amb tocs surrealistes, amb equilibri entre l'austeritat del personatge principal i el contrast amb l'ampul·lositat del jardí meravellós.

Una altra espècie gairebé extingida, la de les fades, reviu en el que és també un àlbum esplèndid que surt de la mà madura i intensa en colors de

El geni del gessamí vist per Anne Romby

Carme Solé Vendrell. Així com existeix el teatre dins el teatre, aquí es juga amb els colors dins els colors. La petita fada Magenta és una viatgera empedreïda per l'Univers, on, de les trobades amb el Sol, la Lluna i la Terra, treu l'esperit de descoberta dels colors a partir de la vida de la Terra: el groc daurat dels deserts, el verd fosc de les selves frondoses, el blau del mar i del cel per on Magenta salta com si fos en un tobogan, el roig encès dels volcans, fins a arribar també al gris trist i desolat de dos infants de barri de ciutat a qui regala tots els colors. La pinzellada matèrica per a les masses de color i el traç més minuciós per a la fada caracteritzen aquest àlbum de Carme Solé Vendrell.

Una altra espècie protegida és la dels elefants. N'hi ha pocs al món capaços de fer meravelles. Exceptuant Babar, esclar. L'elefanta Àfrica és la més petita de la selva. És la protagonista d'un àlbum a quatre mans d'Anna Obiols i l'il·lustrador Subi. Si abans la fada Magenta trobava els colors en el seu viatge, aquí l'elefanta Àfrica, que ho veu tot de color gris, descobreix, gràcies a un viatge en globus, la riquesa dels colors que emmagatzema en pots per donar vida a l'univers: pinta el mar blau, la neu blanca, la sorra del desert groga, un camp de roselles vermelles i la nit negra. L'elefanta s'oblidarà per sempre de la grisori i, de tornada a la selva, omplirà de colors la pell de tots els animals que li han fet costat. Una mirada més enllà, sense conformismes, de tota una societat que es deixa canviar per la mirada que els ve de fora.

GARANTIA INTERPRETATIVA
I un altre àlbum que serveix, de fet, per allotjar un disc compacte amb la garantia interpretativa de Josep Carreras i Cris Juanico és el del personatge Tabaluga. En les làmines predomina la igualtat de drets i la diferència creativa. També un viatge és el leitmotiv de la trama. Un petit drac volta món per trobar el seny: coneix la Lluna, un gegant feliç, un arbre mil·lenari que li parla de viure arrelat al lloc d'origen... Imatges per ser interpretades, però sobretot per acompanyar l'audició del disc que, d'un alt nivell, és una faula sobre la confiança en la fantasia.

Transformisme gràfic

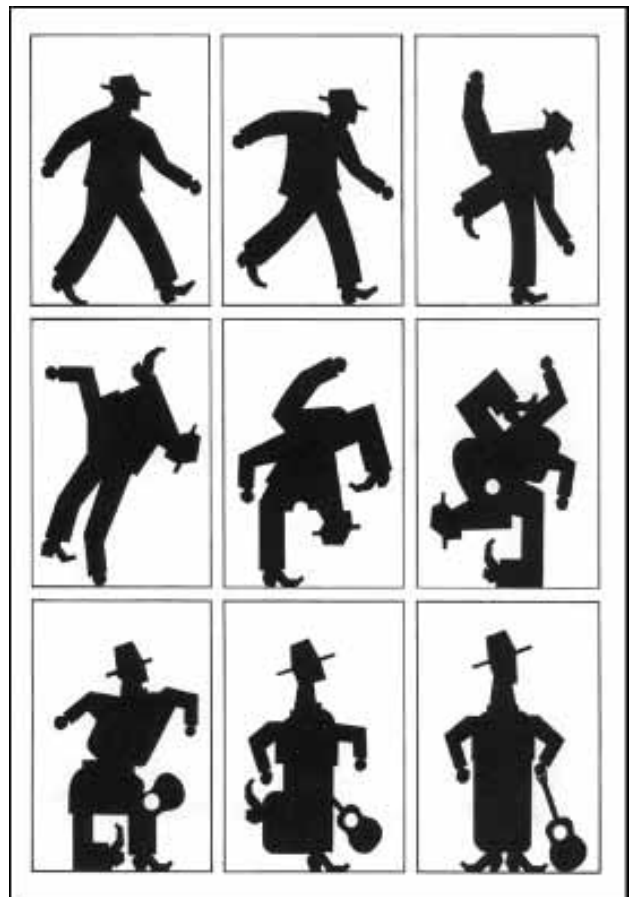
JOSEP GÁLVEZ

CÒMIC

Guillem Cifré, *Historias de "El Tío del final"*. Pròleg de Vicent Sanchis. Glénat. Barcelona, 2003.

Historias de "El Tío del final" és un recull d'histories que Guillem Cifré va publicar originalment al suplement *DDD..* de l'AVUI, en el qual l'autor ara tanca el suplement que esteu llegint. Aquest marc de publicació explica la llibertat creativa de l'autor per desenvolupar un tipus de narracions específicament gràfiques, allunyades dels canons dels gèneres i de les exigències de la comercialitat. El personatge Tío del final se'n defineix ja a la seva primera història com un misteri juganer, una imatge sense identitat referencial clara.

És una ombra que representa el que s'amaga, o que nosaltres amaguem, dins d'un símbol gràfic i per tant es també la possibilitat d'altres símbols gràfics dins de moltes altres ficcions. Les seves aventures són històries de transformisme gràfic en què es qüestiona la fidelitat de les imatges a les seves referències, i amb aquesta vulneració s'obren les portes a l'ús de la imaginació visual, a la narració oberta a les sorpreses, a una indefinició lúdica que vol expandir més enllà dels límits acceptats el nostre univers imaginari. La lectura és una mena de joc en què el lector s'arrisca a renunciar a l'aixopluc dels codis de referència i a acceptar contemplar des de la seguretat perduda la mutació continua de conceptes i el naixement d'una multitud de fantàstiques criatures. I les seves pàgines són com les petites etapes d'un viatge calidoscòpic per un món de propostes gràfiques, en què la mirada frueix del plaer sensual d'un ampli i variat ventall de jocs i de paradoxes.

GUILLEM CIFRÉ